

VZGOJNI NAČRT
DRUGE OSNOVNE ŠOLE SLOVENJ GRADEC

Sprejet: 20. 6. 2024

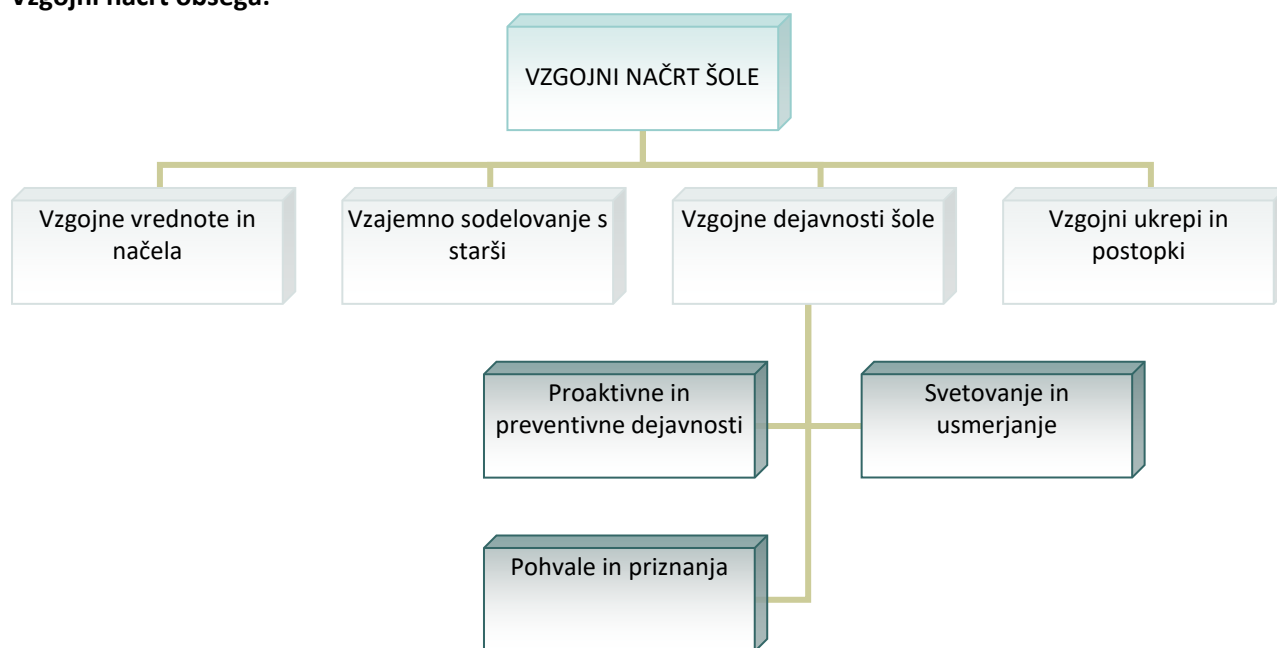
1. UVOD

Na podlagi 60. d člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo s spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju ZOsn ter po predhodno pridobljenem mnenju učiteljskega zbora in Sveta staršev je Svet šole na predlog ravnateljice na seji dne 20. 6. 2024 sprejel:

VZGOJNI NAČRT.

Temelji na ciljih osnovne šole in je oblikovan na osnovi vizije in poslanstva šole. Je del letnega delovnega načrta šole – v letnem delovnem načrtu so podrobno opisane posamezne aktivnosti posameznih oddelkov. Vzgojni načrt smo oblikovali na osnovi zakonodaje ter v zvezi z njo sprejetimi predpisi in notranjimi akti šole, ki se nanašajo na zgoraj zapisana področja, v sodelovanju s strokovnimi delavci šole, učenci in starši.

Vzgojni načrt obsega:

Pri vzgoji je zelo pomembna doslednost, kar pomeni, da **vsi sodelujoči sprejmejo in dosledno izvajajo vzgojni načrt**. Če želimo, da bo vzgojni načrt zaživel, se moramo tako učitelji kot starši potruditi, da bomo delali usklajeno in dosledno.

Prenovo vzgojnega načrta je vodila projektna skupina, ki so jo sestavljali:

- šolski svetovalni delavki Nada Duler, Tanja Jeseničnik,
- pomočnici ravnateljice Marta Rubin, Alenka Pongrac,
- vodja podružnice Saša Keserin,
- učitelji Nives Kodrun, Branka Strmčnik, Emilija Počič, Katja Perše Paradiž, Jožica Marzelj,
- predstavnik staršev David Pogorevc,
- predstavniki šolske skupnosti.

1. VIZIJA IN POSLANSTVO ŠOLE

Naša šola je izobraževalno, kulturno in športno središče s poudarkom, da je vsak učenec izjemen in zato od vsakega posameznika pričakujemo, da razvija svoje sposobnosti, talente, ustvarjalnost, da ceni znanje ter razvija pozitiven odnos do sebe in drugih. Učitelji in starši pa ga pri tem podpiramo in spodbujamo.

Našo vizijo šole podpira tudi himna šole, ki v refrenu pesmi govori:

»Z Druge osnovne prihajamo mi,
vsak je drugačen, nas to ne skrbi.
Predani smo športu, zdravju in kulturi,
široko odpiramo svetu naše duri.«

Temeljne vrednote šole izhajajo iz znaka naše šole, ki s stilizirano obliko cveta in barvo simbolizira dejavnosti in poslanstvo šole. Sodelovanje in povezanost med učiteljem, otrokom in starši predstavljajo prepletajoči se krogi.

V celoto jih združujejo stilizirani listi cveta (šola), ki z živahnimi barvami nakazujejo povezanost z naravo, zdravje, zdravo šolo, veselje, rast ...

Listi so zasnovani v obliki, ki lahko spominja tudi na podobo treh ptic, združenih v gnezdu (šoli), iz katerega odhajajo v življenje ... (J. Grabec)

2. VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA

2.1. NAČELA

Vzgoja temelji na naslednjih **načelih**:

- Pridobivanje kakovostnega znanja, veščin in spretnosti ter vrednot in odgovornosti (učitelji bodo pri pouku uporabljali različne sodobne oblike in metode poučevanja, diferenciacijo ..., učenci pa bodo pri pouku sodelovali, se držali dogovorov ter sproti opravljali svoje učne obveznosti),
- zagotavljanje varnega, spodbudnega in vključujočega učnega okolja,
- vzajemno spoštovanje, empatija, zaupanje in medsebojno sodelovanje,
- spodbujanje delavnosti, samostojnosti, vztrajnosti in odgovornosti pri reševanju problemov,
- učenje, da so napake lahko priložnost za učenje,
- aktivno sodelovanje učencev v šolskem življenju ter vzgoja za zdrav življenjski slog,
- aktivno sodelovanje s starši,
- doslednost, enotnost v ravnanju,
- osebni zgled,

- upoštevanje vsakega posameznika, ter spodbujanje učencev, da bodo lahko razvijali svoje potenciale in močna področja.

2.2 VREDNOTE

Vzgoja temelji na vrednotah, ki jih spoštujemo vsi – zaposleni, učenci in starši. Najvišja vrednota, ki jo mora vzgoja še posebej poudariti, je vsak posameznik (človek).

Učencem bomo ponujali kakovosten pouk z upoštevanjem sodobnih tehnik in metod poučevanja. Učitelji in strokovni delavci bodo svoje znanje nadgrajevali s stalnimi strokovnimi izpopolnjevanji, preko izmenjave dobrih praks, medpredmetnega povezovanja, iskanja inovativnih načinov pouka in timskega dela. Učenci razvijajo svoje učne navade in krepijo uspešne strategije učenja. Učne izkušnje pridobivajo pri pouku, v šoli in tudi izven nje. S samostojnim delom in delom v skupinah pridobivajo znanje in spoznavajo svoja močna področja. Med poukom sodelujejo, ga ne motijo, z rednim opravljanjem šolskih obveznosti prevzemajo odgovornost za lasten napredek.

Starši z aktivnim sodelovanjem s šolo spremljajo napredovanje svojega otroka in mu nudijo podporo, ki jo pri tem potrebuje. Svojega otroka spodbujajo k rednemu obiskovanju šole in opravljanju šolskih obveznosti. Z zagotavljanjem spodbudnega domačega okolja mu pomagajo pri doseganju zastavljenih ciljev.

Ker učenci sistem vrednot vzpostavljajo v interakcijskih procesih, si bomo prizadevali vzdrževati pozitivno socialno klimo in zaupanje med učenci in učitelji. Z različnimi dejavnostmi bomo učencem omogočali razvijanje kulture kritičnega presojanja, ravnanja glede na dogovore, vživljanje in sočustvovanje, ustvarjali bomo spoštljive medsebojne odnose ter sporazumno in konstruktivno reševali probleme. To je mogoče s sodelovanjem učiteljev, učencev in staršev.

Ker je naša šola vključena v projekt ZDRAVA ŠOLA, je naša naloga, da že v temeljih načrtovanja vzgojnega dela upoštevamo in sledimo ciljem zdrave šole:

- **Skrbimo za vsestranski razvoj dobrih medsebojnih odnosov med učitelji in učenci, učitelji med seboj ter med učenci (spoštovanje, sprejemanje drugačnosti, strpnost, medvrstniška pomoč ...).**
- Prizadevamo si, da bi **socialni cilji šole postali jasni učiteljem, učencem in staršem.**
- Vse učence spodbujamo k različnim dejavnostim, tako da oblikujemo raznovrstne spodbude in

- razvijamo močna področja posameznika.
- Skrbimo za razvoj **povezav med šolo, domom in skupnostjo**.
 - Skrbimo za razvoj **povezav med osnovno in srednjo šolo** zaradi priprave skladnega učnega načrta zdravstvene vzgoje.
 - Upoštevamo dejstvo, da so **učitelji in šolsko osebje zgled za zdravo obnašanje**.
 - Upoštevamo komplementarno **vlogo, ki jo ima šolska prehrana pri učnem načrtu zdravstvene vzgoje ter seveda tudi telesna vadba za fizično in psihično dobro počutje (zdrav življenjski slog)**.
 - **Sodelujemo** s specializiranimi službami v skupnosti, ki nam svetujejo in pomagajo pri zdravstveni vzgoji.
 - Poglobljeno **sodelujemo s šolsko zdravstveno in zobozdravstveno službo**, ki nas dejavno podpira pri učnem načrtu zdravstvene vloge.

3. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA S STARŠI

Osnovno načelo je skrb za vzajemno spoštovanje, empatijo in sodelovanje, ki na osnovi medsebojnega zaupanja gradi trdne temelje za vzgojo in izobraževanje. S starši bomo zato sodelovali pri doseganju čim boljših učno-vzgojnih rezultatov in pri reševanju razvojnih in osebnih težav njihovih otrok. Starši nosijo pomemben delež odgovornosti za otrokov razvoj in napredek.

Prav tako pa bo šola s strokovnimi sodelavci skrbela za dobro komunikacijo med neposredno in posredno udeleženi v vzgojno-izobraževalnem procesu, kjer bo v ospredju:

- redno in sprotno komuniciranje s starši,
- jasno komuniciranje,
- seznanjanje staršev s pričakovanji učencev,
- poudarjanje napredka (pozitivnega in negativnega),
- spodbujanje staršev, da se udeležujejo formalnih in neformalnih oblik sodelovanja (govorilne ure, roditeljski sestanki, tematska predavanja, šolske ali razredne prireditve, šolski bazar...).

Šola:

- ✓ Pri vzgojno-izobraževalnem delu upošteva osebnostne značilnosti otrok, njihove stiske in težave, potrebe, posebnosti in ne sme zanemarjati njihovih interesov, želja in pobud.
- ✓ Staršem in učencem omogoča, da se aktivno vključujejo v različne dejavnosti, povezane tako z delom in življenjem šole kot tudi njenim vzgojnim delovanjem.
- ✓ Vsi starši imajo preko predstavnikov možnost sodelovati pri oblikovanju letnega programa šole.
- ✓ Staršem predstavi vire pomoči ob morebitnih težavah otroka, modele učenja in poučevanja ter ponudi izobraževalne programe.

Učitelji:

- ✓ Obveščajo starše o vzgojnih težavah njihovih otrok, ob posebnih dosežkih pa izpostavijo učence, ki so se še posebej izkazali.
- ✓ Razrednik je prvi povezovalni člen pri sodelovanju s starši. Sodeluje z vodstvom šole, ostalimi učitelji, s svetovalno službo, z zunanjimi sodelavci in z učenci.
- ✓ Upoštevajo princip individualnih razlik med starši.

Starši:

- ✓ Starši skrbijo za spodbudno domače okolje, v vzajemno sodelovalnem odnosu s šolo sodelujejo v smeri kakovostnega razvoja svojih otrok.
- ✓ So redno in sproti obveščeni o vedenju učenca, prav tako pa so dolžni sodelovati s šolo pri morebitnih vzgojnih težavah ter šolo obveščati o morebitnih težavah otroka, za katere šola mora vedeti.
- ✓ Vključujejo se v različne strokovne organe šole in s tem dajejo mnenje v svetu javne osnovne šole.
- ✓ Dolžni so odgovorno vzgajati svoje otroke. Zavedajo se, da so najpomembnejši vzgojni dejavnik svojih otrok.

Starše bomo obveščali:

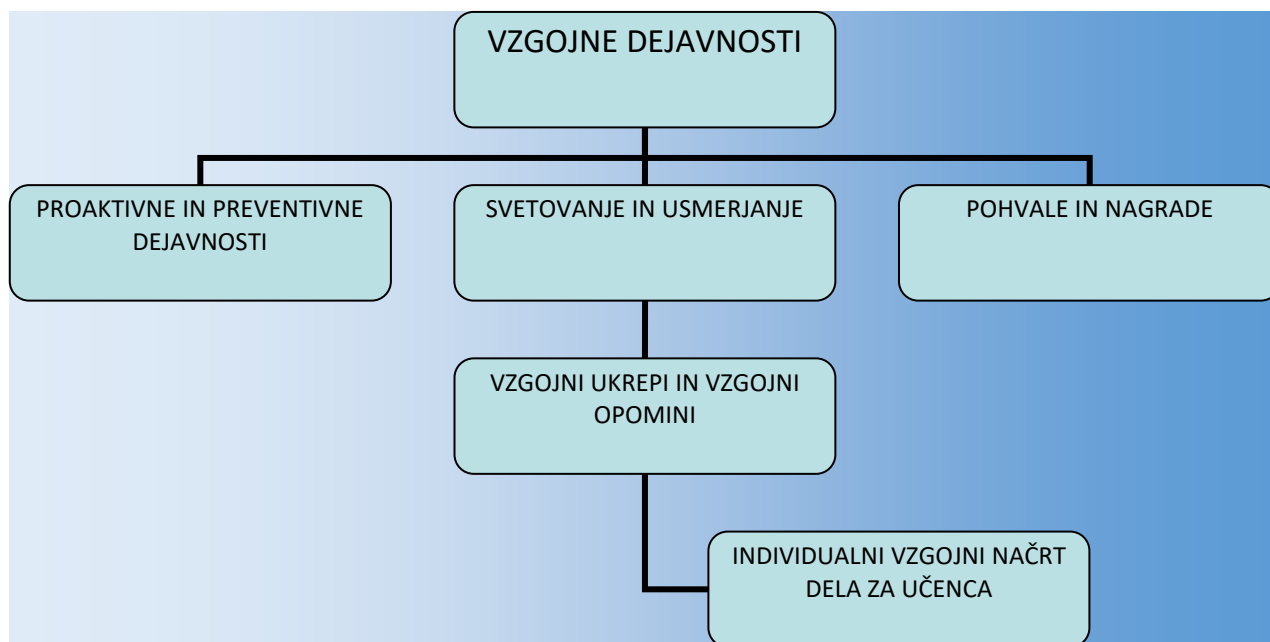
- ustno (govorilne ure),
- po telefonu,
- pisno (preko e-lopolisa in elektronske pošte).

V primeru, da učitelj oz. razrednik ne bo mogel vzpostaviti sodelovanja s starši, mu bo pomagala svetovalna služba na šoli. Ob kršitvah šolskih pravil se bomo strokovni delavci vključevali postopno:

- razrednik,
- svetovalna služba,
- vodstvo.

V primerih, ko šola ne more zagotoviti sodelovanja s starši ali ko oceni, da gre pri posameznih otrocih za zanemarjanje, bo svetovalna služba poiskala pomoč otroku in mu zagotovila obravnavo, ki jo bodo izvedle druge institucije psihosocialne pomoči.

4. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

Z vzgojnimi dejavnostmi oblikujemo tako šolsko okolje, da se učenci v njem počutijo varne, sprejete, da so pri šolskem delu motivirani, zavzeti, ustvarjalni ter da prevzemajo odgovornost za svoje vedenje in sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti. Šola je avtonomna pri načrtovanju in izvajanju preventivnih vzgojnih dejavnosti, ki temeljijo na oblikovanju okolja, v katerem bodo učenci uspešno zadovoljevali temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe ter razvijali svojo samostojnost in odgovornost.

4.1 PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE VZGOJNE DEJAVNOSTI

4.1.1 PREVENTIVNO VZGOJNO DELOVANJE NA RAVNI ŠOLE

S proaktivnimi in preventivnimi dejavnostmi se bomo trudili za oblikovanje šolske klime, ki bo omogočala učencem varno počutje, sprejetost, motiviranost in zavzetost za šolsko delo, ustvarjalnost, prevzemanje odgovornosti za svoje vedenje ter sprejemanje in upoštevanje šolskih pravil in posebnih dogovorov. Osnovni cilj pri oblikovanju in izvajanju proaktivnih vzgojnih dejavnosti je oblikovanje okolja, v katerem učenci uspešno zadovoljujejo svoje potrebe (telesne, duševne, socialne). Pri tem razvijajo samostojnost in pozitivno samopodobo ter pridobivajo čut za odgovornost.

Vsi zaposleni se bomo aktivno zavzemali, da bomo v šolskem okolju ustvarjali za vse učence varno in spodbudno okolje, kjer je v ospredju odnosna raven. Šola šolsko delo organizira tako, da pri učencih spodbuja zanos, željo po znanju, ustvarjalnost, krepitev odgovornosti za svoje vedenje in soočanje z življenjskimi izzivi, ki jih prinaša razvojno obdobje osnovnošolcev.

Uvajamo stalne oblike informiranja, učenja in zavedanja o vsakdanjih življenjskih težavah, s posebnim poudarkom na reševanju medvrstniških konfliktov. Posebno pozornost namenjamo razvijanju moralnih vrednot, sprejemanju odgovornosti za svoje vedenje in kritično vrednotenje lastnega vedenja in vedenja vrstnikov. Spodbujamo razumevanje, da smo ob siceršnji odgovornosti zase odgovorni tudi za druge, da

pomagamo šibkim in posameznikom v težavah. Zavzemamo se za vrstniško pomoč in solidarnost v konkretnih šolskih situacijah.

4. 1.2 SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje je namenjeno učencem, posredno pa tudi njihovim staršem, pri reševanju njihovih lastnih problemov, ki so povezani z njihovim razvojem, šolskim delom, odnosih z vrstniki in odraslimi, razvijanju samopodobe in prevzemanju odgovornosti. Usmerjanje in svetovanje je usmerjena strokovna dejavnost šole in lahko poteka v času šolskih obveznosti (ure oddelčne skupnosti) ali pa v času izven urnika (pogovorne ure učiteljev, šolska svetovalna služba), za kar se dogovorimo sproti in za vsak primer posebej.

Svetovanje in usmerjanje potekata v obliki pogovora med strokovnimi delavci šole in učenci, ki kažejo določene težave v šolskem funkcioniranju, imajo težave v odnosih z vrstniki ali kršijo šolska pravila (pogovor, učenje socialnih spretnosti ...). **Svetovanje in usmerjanje poteka postopoma, in sicer učitelj – razrednik – svetovalna služba – ravnatelj.**

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da otrok potrebuje dlje časa trajajoče spremljanje, usmerjanje in svetovanje v okviru šole, se s starši dogovori za termine izvajanja svetovalnega procesa.

V primerih, ko svetovalni delavec presodi, da se pri otroku pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah psihosocialne pomoči.

Svetovanje in usmerjanje učencem pomagata, da:

- oblikujejo lastne cilje in načine uresničevanja,
- učinkovito organizirajo svoje šolsko in domače delo,
- spremljajo svoje delo in uspešnost,
- razmišljajo, presojujejo in vrednotijo svoje delo in ravnanje drugih,
- prevzemajo odgovornost za svoje ravnanje,
- se znajo vživeti v ravnanje drugih,
- razumejo razloge za neprimerno vedenje,
- konstruktivno rešujejo probleme in konflikte,
- znajo ravnati in obvladovati stres, strah, čustveno napetost, frustracije, apatičnost ...,
- razvijejo pozitivno samopodobo,
- dosežajo cilje, ki jih zastavi šola.

Veliko pozornost bomo učitelji namenili svetovalnim pogovorom z učenci, v katerih bomo pomagali učencem uvideti vzgibe in motive posameznih ravnanj. Skupaj bomo ugotavljali, kako njihova ravnanja pozitivno in negativno vplivajo nanje ter na druge, in učencem ponudili pomoč pri iskanju sprejemljivih vedenj. Svetovalni razgovor se zaključi z dogovorom, ki opredeljuje cilje in odgovornosti sodelujočih.

4.1.3 PREVENTIVNO VZGOJNO DELOVANJE NA RAVNI RAZREDA

Ker je oddelek primarna socialna skupina v šoli, bomo posebno pozornost namenili oblikovanju dobrih medosebnih odnosov, solidarnosti in skrbi za vrstnike, spoštovanju in upoštevanju različnosti in reševanju problemov, ki zadevajo razred (8 KROGOV ODLIČNOSTI). Vsaka oddelčna skupnost se bo aktivno vključevala v delo skupnosti učencev šole.

Razrednik bo skrbno spremljal razred in dogajanje med učenci ter se učinkovito odzival na dogajanje v razredu. Pri tem bo upošteval razredno klimo, dinamiko medsebojnih odnosov v skupini, posebnosti posameznih učencev in kontekst dogajanja. Posebno pozornost bo namenil bolj ranljivim učencem. Pri reševanju ponavljajočih in hujših problemov bo k sodelovanju povabil šolsko svetovalno službo.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole bomo organizirali v okviru ur oddelčne skupnosti (razredne ure), dni dejavnosti, interesnih dejavnosti in izbirnih vsebin ali kot posebne šolske projekte.

Uvajali in nadaljevali bomo s stalnimi oblikami informiranja, učenja in zavedanja o vsakdanjih življenjskih težavah in problemih, s posebnim poudarkom reševanja medvrstniških problemov z mediacijo.

Posebno pozornost bomo namenili razvijanju moralnih vrednot, sprejemanju odgovornosti s spodbujanjem konstruktivnega vedenja in doslednemu obravnavanju vzgojnih težav. Spodbujali bomo razumevanje, da smo ob siceršnji odgovornosti zase odgovorni tudi za druge, da pomagamo šibkim in posameznikom v težavah. Preko celotnega procesa vzgoje in izobraževanja bomo spodbujali vrstniško pomoč in solidarnost.

Posebna in vsakodnevna usmeritev šole bo stalna prisotnost dežurnih učiteljev na mestih, kjer je pojavnost nezaželenih oblik vedenja verjetnejša. Posebno skrb bomo namenili večji občutljivosti delavcev šole za prikrite oblike nezaželenega vedenja.

Vsi strokovni delavci šole bodo vsakodnevno delovali in ukrepali v skladu s šolsko zakonodajo, šolskimi pravili in z osebnim zgledom.

Delo z razredom je povezano tudi z delovanjem in dejavnostmi šolske skupnosti.

Šolska skupnost omogoča aktivno vključevanje učencev v načrtovanje, izvajanje, vrednotenje vzgojnega delovanja v skladu z njihovimi zmožnostmi in vrednotami Druge OŠ Slovenj Gradec, s podružnično šolo Pameče-Troblje.

4.1.4 SODELOVANJE S STARŠI NA RAVNI PREVENTIVNEGA VZGOJNEGA DELOVANJA

Šola s starši sodeluje na roditeljskih sestankih in govorilnih urah. Po potrebi se v omenjenih oblikah vključita tudi šolska svetovalna služba in ravnateljica. Šola vsaj enkrat na leto na svetu staršev obravnava najpogostejše vzgojne izzive na posameznih razvojnih nivojih/razredih in se v sodelovanju s starši odloča za najprimernejše oblike dela, ki bi učencem pomagale preseči in rešiti težave in stiske. Šola spodbuja različne oblike povezovanja, sodelovanja in vključevanje staršev v življenje in delo šole. Z organizacijo predavanj in delavnic za starše, ki jih izvajajo zunanji izvajalci ali šolska svetovalna služba, šola skrbi za ozaveščenost in aktivno vpletenost staršev v reševanje aktualnih razvojnih in vzgojnih problematik. Predavanja za starše so vsebinsko zastavljena v smeri odzivanja na stiske učencev v različnih starostnih obdobjih. Področja, ki jih zajemajo predavanja, so duševno zdravje otrok in mladostnikov, ozaveščena uporaba spleta, prekomerna uporaba informacijske tehnologije, priprava učencev za vstop v prvi razred itn.

Za vključenost in povezanost staršev s šolskim okoljem šola skrbi z organizacijo šolskih prireditvev in različnih oblik neformalnega druženja (športni piknik, dan za spremembe idr.). Šola vsako leto organizira prireditve in oblike dela (dnevi odprtih vrat), na katerih lahko starši in krajanje spoznavajo delo in dosežke šole in njenih učencev ter se posredno vključujejo v nekatere skupnostne dejavnosti šole (razstave, izleti, tekmovanja ipd.). Sodelovanje s starši na preventivni ravni temelji na obojestranskemu zaupanju, podpori ter naklonjenosti skupnemu iskanju in ustvarjanju pogojev za celostni razvoj učencev.

4.1.5 POHVALE IN PRIZNANJA

Kot pomembno smer preventivnega vzgojnega delovanja prepoznavamo tudi pohvale, nagrade in priznanja, ki jih učenci prejmejo za svoje dosežke. Učenci lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale, priznanja in nagrade. Predlagajo jih razrednik, drugi strokovni delavci šole, učenci, mentorji dejavnosti, ravnatelj. Pohvale so lahko ustne (pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti) ali pisne.

Najvišje priznanje za učenca je vpis v Zlato knjigo ob zaključku osnovnošolskega izobraževanja. Pohvale in

priznanja lahko predlagajo:

- razrednik,
- oddelčne skupnosti in skupnosti učencev,
- drugi strokovni delavci šole,
- mentorji dejavnosti,
- ravnatelj.

Nagrajujejo se uspehi, doseženi izključno na šolskih tekmovanjih.

4.1.6 POHVALE

Pohvale so lahko ustne ali pisne. Podelimo jih ob zaključku šolskega leta.

A) Ustna pohvala

Posamezni učenci ali skupina učencev so lahko ustno pohvaljeni, kadar se izkažejo s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni dejavnosti. Ustno pohvalo izreče razrednik, mentor, ravnatelj ali drug strokovni delavec javno v oddelku, po šolskem radiu ...

B) Pisna pohvala

Pisno pohvalo lahko podelimo:

- za prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri pouku ter interesnih in drugih dejavnostih šole (vložen trud, dobre ocene, odnos do dela, lepi izdelki – sodelovanje na razpisih),
- za bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim letom,
- za lep učni uspeh,
- za doseganje vidnih rezultatov na šolskih tekmovanjih in srečanjih učencev na različnih področjih znanja in delovanja,
- za posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčnih skupnostih ali skupnosti učencev,
- za spoštljiv odnos do učencev, delavcev šole in drugih odraslih ter nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- za sodelovanje pri različnih akcijah v šoli in kraju,
- za pomoč sošolcem in drugim učencem na različnih področjih,
- zaradi drugih razlogov, ki jih učiteljski zbor oceni kot primerne za pohvalo.

Pisno pohvalo podeli razrednik ob zaključku leta ob podelitvi spričeval. Pisne pohvale se lahko podelijo tudi skupini učencev. Mentorji dejavnosti podeljujejo pisne pohvale ob koncu šolskega leta za aktivnosti, ki trajajo celo šolsko leto.

4.1.7 PRIZNANJA

Priznanja učencem na pobudo razrednika, razrednega učiteljskega zbora, mentorja dejavnosti, društev ali drugih ustanov podeljuje ravnatelj šole, in sicer za delo oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti. Ravnatelj priznanja ob koncu šolskega leta podeli učencem, ki izpolnjujejo enega ali več izmed naštetih kriterijev:

- osvojeno zlato ali srebrno priznanje iz znanja na državnih tekmovanjih,
- osvojen naziv državnega prvaka,
- osvojeno srebrno priznanje na regijskem tekmovanju in uvrstitev na državno tekmovanje,
- osvojena tri bronasta priznanja (od tega vsaj dva iz znanja učnih predmetov),

- osvojena prva tri mesta za športne ekipe na državnih tekmovanjih,
- osvojeno priznanje za raziskovalne naloge,
- osvojena prva tri mesta na državnem nivoju za dosežke na umetniškem področju oz. za najpomembnejše dosežke na državnih in mednarodnih natečajih.

Najvišje zlato priznanje za učenca/učenko je vpis v **Zlato knjigo** ob zaključku osnovnošolskega izobraževanja. Vanjo je vpisan učenec, ki doseže:

- povprečno oceno 4,5 ali več pri vseh zaključnih ocenah v drugem in tretjem izobraževalnem obdobju in poleg tega osvoji še zlato ali srebrno priznanje na tekmovanjih, ki potekajo na državnem ali mednarodnem nivoju, odlikuje se tudi po svojem odnosu do vrstnikov ali
- pripomore s pomembnim prispevkom k ugledu Druge OŠ Slovenj Gradec (izjemni kulturno-umetniški ter športni dosežki na državnem in mednarodnem nivoju, izdaja knjige, inovacije, izumi).

Kriteriji za izbor športnika leta na šoli

1. **Uspehi na šolskih tekmovanjih:** vključuje zmage, uvrstitve na stopničke, postavljanje rekordov itd. Lahko se upoštevajo rezultati na občinskih, področnih, državnih in mednarodnih tekmovanjih.
2. **Število udeležb na šolskih tekmovanjih:** redna udeležba na tekmovanjih lahko kaže na predanost in vztrajnost športnika ter njegovo pripravljenost za tekmovanje in pripadnost šoli.
3. **Primeren odnos pri športu:** vključuje športno vedenje, spoštovanje pravil, spoštovanje tekmecev, pošteno tekmovanje, sposobnost sodelovanja v ekipi (če gre za ekipni šport), sposobnost obvladovanja porazov in zmag.

5. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

5.2 VZGOJNI POSTOPKI

Včasih ugotavljamo, da s preventivnimi strategijami ne dosežemo ciljnega vedenja pri vseh učencih. Lahko se zgodi, da se pri posameznih učencih kljub uporabi preventivnih dejavnosti neželeno vedenje celo okrepi. V tem primeru uporabimo postopke, bolj usmerjene k posameznemu učencu ali skupini učencev, primerne za neželena vedenja, ki se pojavljajo pogosto in (še) niso zelo intenzivna.

5.2.1 UKREPANJE OB POJAVU MOTEČEGA VEDENJA

Na šoli k vsem konfliktnim situacijah pristopamo multidisciplinarno in postopno, upoštevajoč Vzgojni načrt šole in poznavanje specifičnih dejavnikov učencev in oddelkov. Ko se v razredu ali na ravni šole zazna neželeno vedenje, je izredno pomembno sodelovanje med delavci šole, kar vključuje medsebojno komunikacijo in obveščanje razrednikov o neželenem vedenju njihovih učencev. Pomembno je reagiranje in vzgojno odzivanje na vsako neprimerno vedenje.

Pri vzgojnem delovanju se vedno držimo načela postopnosti (razrednik, šolska svetovalna služba, ravnateljica) in načela sorazmernosti (v primeru težje kršitve se lahko izjemoma izreče vzgojni opomin brez upoštevanja postopnosti, če gre za ogrožanje lastne varnosti ali varnosti drugih).

V primeru morebitne krizne intervencije lahko izvedemo in sprejmemo postopke brez predhodne pridobitve soglasja staršev za razgovore z njihovim otrokom.

5.2.2 INDIVIDUALNO DELO Z UČENCEM ALI UČENCI

Na šoli se za sprotno reševanje konfliktnih situacij po strokovni presoji poslužujemo individualnih ali skupinskih razgovorov, mediacije, restitucije ali drugih aktivnosti za krepitev psihosocialnih veščin pri učencu.

Individualne ali skupinske razgovore sprva izvajajo učitelji, ki so bili v krizni situaciji prisotni, po potrebi pogovor nadaljuje in nadgradi šolska svetovalna služba. Z željo po spodbujanju odgovornosti in samostojnosti se šolska svetovalna služba lahko z učenci dogovori, da sprva sami obvestijo starše o dogajanju v šoli, kasneje pa jih po potrebi obvesti tudi šolska svetovalna služba ali drugi strokovni delavci. Po potrebi se pogovori razširijo tudi v posamezni oddelek ali oddelke (delo z razredom).

5.2.3 RESTITUCIJA

Na šoli rešujemo težave in spore tudi z restitucijo in mediacijo. Izhajamo iz dejstva, da če učencem dovolimo popravljati napake, je večja verjetnost, da bodo pripravljani spreminjati vedenje, da bodo izgrajevali pozitivno samopodobo in samospoštovanje, da bodo lažje razumeli napake drugih ter razvijali svojo strpnost.

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Restitucija se opravi vedno v dogovoru z učencem.

Posameznik se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi.

V postopku restitucije ukrepi niso enolično in vnaprej določeni, jih pa smiselno povezujemo s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo. Povzročitelj škode se mora potruditi, da poišče rešitev, ki jo oškodovanec sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.

Restitucija torej spodbuja konstruktivno vedenje, pri čemer ni kaznovalca in kazni, ni obrambnih ali destruktivnih reakcij in je zato verjetnost spremembe vedenja večja. Strokovni delavci (razrednik, po potrebi še šolska svetovalna služba) spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije. Ta je končan, ko oškodovanec potrdi, da je zadovoljen s poravnavo, in ko povzročitelj na čustvenem in miselnem nivoju sprejme svoje ravnanje kot nekaj, kar je dolžan storiti, če je prej z nepremišljenim ravnanjem povzročil kakršno koli škodo. O vseh dogovorih, sprejetih med procesom restitucije, vodi zapisnike razrednik in tudi nadzoruje izvajanje dogovorjenega.

Restitucijo lahko razumemo kot posebno polje vzgoje, katerega cilj je, da učenci kritično razmišljajo o svojem vedenju in da sami popravijo posledice slabo preišljenih dejanj.

Na primer:

- Učenec s flomastrom popiše klop na šolskem igrišču. V procesu restitucije sodeluje s hišnikom na način, da odpravi škodo (brusi, prebarva klop).
- Starejši učenec je posegel v osebni prostor mlajšega učenca, ker ga je ta izzival. Učenca na skupni uri igrata družabne igre in se tako bolje spoznata.
- Konflikt med starejšim in mlajšim učencem. Starejši učenec nato mlajšega uči poštrevanko.
- Učenec sošolcu zlomi ravnilo, sošolcu se opraviči in mu prinese novo ravnilo.
- Pomoč v jedilnici, pomoč hišniku, pomoč učitelju, pomoč mlajšim učencem ...

5.2.4 MEDIACIJA

Mediacija je postopek, ki je prostovoljen in v katerem se osebe, ki imajo problem ali konflikt, ob pomoči tretje osebe, tj. mediatorja, pogovorijo in ugotovijo, kje so točke njihovega spora, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in čustva, izmenjajo stališča ter poskušajo najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni. Mediacija pomaga pri vzpostavljanju odnosov medsebojnega zaupanja in spoštovanja in povečuje občutek pripadnosti.

Temeljna načela mediacije in restitucije

- Za učenca sta mediacija in restitucija prostovoljna, ponujena priložnost.
- Vsakdo se lahko se odloči (ali pa ne), da bo skušal reševati spor ali odpraviti posledice svojih neustreznih dejanj na ta način.
- Mediacija in restitucija sta priložnosti za učenje novih vzorcev vedenja in popravo napak.
- Mediacija in restitucija spodbujata pozitivno vedenje in poudarjata vrednote; ne spodbujata obrambnega vedenja, kar storita kritika in kaznovanje.
- Mediacija in restitucija zahtevata odločitev in naporo učenca.
- Učenci sami iščejo rešitev v nastali konfliktni situaciji oziroma za nastali spor.
- Vpletene strani sprejmejo rešitev problema.

5.2.5 VZGOJNI UKREPI

Poleg prej naštetih postopkov in ukrepov, se bo šola pri vzgojnem delovanju posluževala naslednjih vzgojnih ukrepov:

Ukrepi ob lažjih kršitvah

- Ustno opozorilo strokovnega delavca šole
- Pogovor učitelja oz. drugega strokovnega delavca šole z učencem
- Pogovor razrednika z učencem
- Pogovor šolske svetovalne službe z učencem
- Seznanitev staršev o kršitvi s strani razrednika
- Pogovor razrednika in učenca s starši
- Pogovor šolske svetovalne službe, razrednika in učenca s starši
- Ustno ali pisno opravičilo učenca
- Učenec dobi neopravičeno uro (ure)
- Opozorilo, vpis v Lo.Polis
- Učenec ob neupoštevanju predhodnih opozoril zapusti razred in po navodilih učitelja samostojno predela vsebino učne snovi v pisarnah šolske svetovalne službe ali vodstva
- Učencu se ne dovoli opravljati tistih športnih vaj, pri katerih bi se lahko zaradi neustrezne opreme poškodoval. Namesto tega lahko opravlja ustrezne vaje ali se izobražuje o teoriji športne vzgoje
- Dokončanje neopravljenih (učnih) obveznosti v šoli pod nadzorom učitelja po pouku ali pred poukom (obvestilo staršem)
- Zadržanje učenca po pouku s soglasjem in vednostjo staršev
- Dodatno delo:
 - ✓ pomoč strokovnim delavcem, pomoč tehničnim delavcem, pomoč vrstnikom in učencem,
 - ✓ urejanje okolice, urejanje prostorov v šoli, delitev obrokov,
 - ✓ brisanje miz, čiščenje, pometanje, pisanje in prepisovanje,
 - ✓ vzgojna naloga, raziskovanje in poglobljanje posamezne vsebine,
 - ✓ pospravljanje orodja, pripomočkov,
 - ✓ popraviljanje predmetov,
 - ✓ izdelava pripomočkov in izdelkov, opravljanje nalog dežurnega učenca,
 - ✓ opravljanje aktivnosti v dobro šole...
 - ✓ igra vlog
- Učenec mora zapisati ali narisati razmišljanje o svojem vedenju: kaj je storil napačno, kakšno bi bilo boljše ravnanje in kako bo popravil storjeno napako
- Zapis kršitev v beležko ali v zvezek za podpis staršem
- Začasni odvzem predmeta ali snovi, s katerim učenec moti izvedbo pouka ali ogroža svojo oziroma tujo varnost. Predmet ali snov je potrebno shraniti na posebej za te namene določeno varovano mesto in o odvzemu obvestiti starše
- Učenec z določeno temo ali vsebino aktivno sodeluje na učni ali razredni uri (npr. pomoč pri ponovitvi snovi, bonton, pravila, ustrezna uporaba stvari, lakota v svetu ipd.)
- Učenec pomaga pri urejanju oglasnih desk šole po pouku ali pred njim
- Učenec se aktivno vključuje v zbiralne akcije šole (papirja, hrane, zamaškov itd.)

Ukrepi ob težjih in najtežjih kršitvah:

- Ustno opozorilo strokovnega delavca šole
- Pogovor učitelja oz. drugega strokovnega delavca šole z učencem
- Pogovor razrednika z učencem
- Pogovor šolske svetovalne službe z učencem
- Pogovor ravnateljice oz. drugega vodstvenega delavca šole z učencem
- Seznanitev staršev o kršitvi s strani razrednika
- Pogovor razrednika in učenca s starši
- Pogovor šolske svetovalne službe, razrednika in učenca s starši
- Pogovor šolske svetovalne službe, razrednika, vodstva šole in učenca s starši
- Ustno ali pisno opravičilo učenca
- Učenec dobi neopravičeno uro (ure)
- Opozorilo, presedanje, vpis v Lo.Polis
- Učenec ob neupoštevanju predhodnih opozoril zapusti razred in po navodilih učitelja samostojno predela vsebino učne snovi v pisarnah šolske svetovalne službe ali vodstva
- Učencu se ne dovoli opravljati tistih športnih vaj, pri katerih bi se lahko zaradi neustrezne opreme poškodoval. Namesto tega lahko opravlja ustrezne vaje ali se izobražuje o teoriji športne vzgoje
- Dokončanje neopravljenih (učnih) obveznosti v šoli pod nadzorom učitelja po pouku ali pred njim s soglasjem in z vednostjo staršev
- Zadržanje učenca po pouku s soglasjem in vednostjo staršev
- Dodatno delo:
 - ✓ pomoč strokovnim delavcem,
 - ✓ pomoč tehničnim delavcem, pomoč vrstnikom in učencem,
 - ✓ urejanje okolice, urejanje prostorov v šoli, delitev obrokov,
 - ✓ brisanje miz, čiščenje, pometanje,
 - ✓ vzgojna naloga, raziskovanje in poglobljanje posamezne vsebine,
 - ✓ pospravljanje orodja, pripomočkov,
 - ✓ popraviljanje predmetov,
- izdelava pripomočkov in izdelkov, opravljanje nalog dežurnega učenca,
- opravljanje aktivnosti v dobro šole...
- Povečan neposredni nadzor nad učencem
- Pregled osebnih predmetov učenca in odvzem predmetov, ki ogrožajo življenje in zdravje učenca ali življenje in zdravje drugih
- Učenec mora zapisati ali narisati razmišljanje o svojem vedenju: kaj je storil napačno, kakšno bi bilo boljše ravnanje in kako bo popravil storjeno napako
- Zapis kršitev v beležko ali v zvezek za podpis staršem
- Začasni odvzem predmeta ali snovi, s katerim učenec moti izvedbo pouka ali ogroža svojo oziroma tujo varnost. Predmet ali snov je potrebno shraniti na posebej za te namene določeno varovano mesto in o odvzemu obvestiti starše
- Umik učenca od pouka in dejavnosti v šoli, ko ogroža sebe ali druge, prevzamejo ga starši
- Učenec z določeno temo ali vsebino aktivno sodeluje na učni ali razredni uri (npr. pomoč pri ponovitvi snovi, bonton, pravila, ustrezna uporaba stvari, lakota v svetu ipd.)
- Učenec pomaga pri urejanju oglasnih desk šole pred poukom ali po njem
- Učenec se aktivno vključuje v zbiralne akcije šole (papierja, hrane, zamaškov itd.)
- Učenec menja učno skupino
- Učenec menja razred

5.2.6 VZGOJNI OPOMIN

Če pri učencu vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi po predhodnih kršitvah niso dosegli namena oz. izboljšanja vedenja, se učencu **izreče vzgojni opomin skladno s 60.f-členom ZOsn**.

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi **individualizirani vzgojni načrt**, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala.

6. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt Druge OŠ Slovenj Gradec, s podružnico Pameče-Troblje, je temeljni dokument strokovnih delavcev šole za vzgojno-izobraževalno delo z učenci. Za realizacijo Vzgojnega načrta šole so odgovorni vsi delavci šole.

Vloge in obveznosti pri načrtovanju, izvajanju in spremljanju realizacije vzgojnega delovanja:

- STROKOVNA DELOVNA SKUPINA oblikuje Vzgojni načrt v obliki dokumenta, skrbi za spremljavo, vnašava novosti in spremembe v dokument.
- UČITELJSKI ZBOR poda mnenje k Vzgojnemu načrtu.
- SVET ZAVODA potrdi Vzgojni načrt.
- UČITELJSKI ZBOR uresničuje cilje, daje pobude in skupaj s svetovalno službo oblikuje smernice za nadaljnje delo.
- RAZREDNIKI so odgovorni za delo v oddelku.
- VSI DELAVCI ravnajo v skladu s pravilniki in kodeksi šole.
- SVET STARŠEV poda mnenje k Vzgojnemu načrtu.
- STARŠI sodelujejo pri uresničevanju Vzgojnega načrta.
- RAVNATELJ spremlja, ugotavlja in zagotavlja kakovost vzgojno-izobraževalnega dela.

Vzgojni načrt Druge OŠ Slovenj Gradec, s podružnico Pameče-Troblje, je bil obravnavan na seji Sveta staršev, dne 4. 6. 2024, na seji (konferenci) Učiteljskega zbora dne 14. 5. 2024 in sprejet na seji Sveta šole dne 20. 6. 2024.

Vzgojni načrt začne veljati naslednji dan po sprejetju na Svetu šole. Z njim se seznanijo vsi strokovni delavci, učenci šole in njihovi starši.

Z dnem veljavnosti novega Vzgojnega načrta preneha veljati Vzgojni načrt, ki je bil sprejet 28. 9. 2017.

Ravnateljica
mag. Helena Gaberšek

Predsednik Sveta zavoda
Nejc Žagar, prof., l.r.